

РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВЛАДА

ПРИЈЕДЛОГ
(по хитном поступку)

ЗАКОН
О ИЗМЈЕНИ И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ДОПРИНОСИМА

Бања Лука, децембар 2025. године

Приједлог
(по хитном поступку)

ЗАКОН
О ИЗМЈЕНИ И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ДОПРИНОСИМА

Члан 1.

У Закону о доприносима („Службени гласник Републике Српске“, бр. 114/17, 112/19, 49/21, 119/21, 56/22, 132/22, 112/23 и 110/24) у члану 6. у тачки 8) послје ријечи: „занимања“ додаје се запета и нова тачка 9) која гласи:

„9) које је радно ангажовано на сезонским и другим пословима привременог карактера“.

Члан 2.

У члану 11. тачка 1) мијења се и гласи:

„1) за лица која обављају предузетничку дјелатност износи најмање 70% просјечне бруто плате у Републици за претходну годину, а према посљедњем податку Републичког завода за статистику, објављеном у ‘Службеном гласнику Републике Српске’,“.

Члан 3.

Послије члана 16б. додаје се нови члан 16в. који гласи:

„Члан 16в.

Доприноси за лица из члана 6. тачка 9) овог закона плаћају се у износу од 16 КМ за сваки дан радног ангажовања у складу са одредбама закона којима се уређује радно ангажовање на сезонским и другим пословима привременог карактера.“

Члан 4.

У члану 24. послје става 4. додаје се нови став 5. који гласи:

„(5) Обавеза плаћања доприноса из члана 16в. овог закона врши се најкасније до 20. у мјесецу за претходни мјесец.“

Члан 5.

Овај закон објављује се у „Службеном гласнику Републике Српске“, а ступа на снагу 1. јануара 2026. године.

Број:
Датум:

ПРЕДСЈЕДНИК
НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Ненад Стевандић

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ
ПРИЈЕДЛОГА ЗАКОНА О ИЗМЈЕНИ И ДОПУНАМА ЗАКОНА О
ДОПРИНОСИМА

(по хитном поступку)

I УСТАВНИ ОСНОВ

Уставни основ за доношење Закона о измјени и допунама Закона о доприносима садржан је у Амандману XXXII на члан 68. т. 7. и 18. Устава Републике Српске, којим је прописано да Република уређује и обезбјеђује порески систем и друге односе од интереса за Републику.

Чланом 70. став 2. Устава Републике Српске прописано је да Народна скупштина Републике Српске доноси законе, друге прописе и опште акте.

II УСКЛАЂЕНОСТ СА УСТАВОМ, ПРАВНИМ СИСТЕМОМ И ПРАВИЛИМА ЗА ИЗРАДУ ЗАКОНА И ДРУГИХ ПРОПИСА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Према Мишљењу Републичког секретаријата за законодавство, број: 22.03-020-3404/25 од 8. децембра 2025. године, уставни основ за доношење овог закона садржан је у Амандману XXXII на члан 68. т. 7. и 18. Устава Републике Српске, према којима Република, између осталог, уређује и обезбјеђује порески систем и друге односе од интереса за Републику, а чланом 62. став 2. Устава Републике Српске прописано је да су средства буџета порези, таксе и други законом утврђени приходи. Такође, чланом 70. тачка 2. Устава Републике Српске прописано је да Народна скупштина доноси законе, друге прописе и опште акте.

Разлози за доношење овог закона садржани су у потреби увођења нове категорија обвезника доприноса за пензијско и инвалидско осигурање, те да се пореска политика усклади са реалним могућностима предузетника.

Овим законом уводи се као један од обвезника уплате доприноса за пензијско и инвалидско осигурање физичко лице – резидент Републике које је радно ангажовано на сезонским и другим пословима привременог карактера. Доприноси за та лица плаћају се у фиксном износу за сваки дан радног ангажовања, а обавеза уплате доприноса врши се најкасније до 20. у мјесецу за претходни мјесец.

Поред наведеног, од 1. јануара 2026. године предузетницима се умањује најнижа основица доприноса, са до сада прописаних 80% на 70% просјечне бруто плате у Републици за претходну годину.

Секретаријат за законодавство констатује да је обрађивач Закона, у складу са чланом 213. Пословника Народне скупштине Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 66/20), навео разлоге за доношење овог закона по хитном поступку.

Такође, обрађивач је, у складу са чланом 109. Устава Републике Српске, навео разлоге за раније ступање на снагу овог закона.

Секретаријат за законодавство је упутио одређене сугестије које су се односиле на усклађивање текста са Правилима за израду закона и других прописа Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 24/14), што је обрађивач у цијелости прихватио и уградио у текст Приједлога закона.

Будући да је Републички секретаријат за законодавство утврдио да је овај приједлог усклађен са Уставом, правним системом Републике и Правилима за израду закона и других прописа Републике Српске, мишљења смо да се Приједлог закона о

измјени и допунама Закона о доприносима (по хитном поступку) може упутити даље на разматрање.

III УСКЛАЂЕНОСТ СА ПРАВНИМ ПОРЕТКОМ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

Према Мишљењу Министарства за европске интеграције и међународну сарадњу број: 17.03-020-3533/25 од 8. децембра 2025. године, а након увида у прописе Европске уније и анализе одредаба Приједлога закона о измјени и допунама Закона о доприносима (по хитном поступку), нису установљени обавезујући секундарни извори права ЕУ релевантни за предмет уређивања достављеног приједлога. Због тога се у Изјави о усклађености потврђује оцјена „Непримјенљиво“.

IV РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Институционална и економска трансформација Републике Српске ка фискално стабилнијој и економско оријентисаној заједници, са ослоном на домаће ресурсе, тржишта и људски потенцијал, један је основних циљева Владе Републике Српске. Мјере ка остваривању постављених циљева су усмјерене и на борбу против сиве економије. С тим у вези, Влада Републике Српске је основала и Координациони одбор као привремено радно тијело са основним задатком припреме и координације активности у процесима који се спроводе у борби против сиве економије. Једна од предложених мјера која ће допринијети смањењу сиве зоне односи се на регулисање неформалног запошљавања лица када су у питању сезонски и други привремени послови. Доношење новог законског рјешења о радном ангажовању на сезонским и другим пословима привременог карактера је повјерено Министарству рада и борачко-инвалидске заштите Републике Српске, чији циљ би требао бити поједностављено радно ангажовање сезонских радника без заснивања радног односа, с могућношћу закључивања усменог уговора чиме би се створио правни оквир за додатно поједностављење процедура пријаве и одјаве сезонских радника у Пореској управи. Непријављена лица у нпр. области пољопривреде, као и других области у којима се обављају послови сезонског карактера, често остају ускраћена за основна радна права, а која се првенствено односе на уплату доприноса и права која из тога произилазе, док са друге стране држава не успијева да наплати порезе и остаје ускраћена за приходе по основу оствареног дохотка од обављања ових послова.

У складу са наведеним, предметним законом предлаже се увођење нове категорије обвезника доприноса за пензијско и инвалидско осигурање, а ради се о лицима која су радно ангажована на сезонским и другим пословима привременог карактера.

Предложеним рјешењем се, с циљем сузбијања сиве економије у вези са исплаћивањем накнада за одређени вид сезонског и привременог рада и с циљем поједностављења обрачуна и уплате доприноса, утврђује плаћање доприноса за ПИО у фиксном износу од 16 КМ по сваком дану ангажмана. Уплату предметног доприноса врши исплатилац прихода, односно лице које радно ангажује лица на пословима сезонског и привременог карактера, до 20. у мјесецу за претходни мјесец.

Све наведено је у функцији смањења сиве економије, што посљедично доводи до бољих пореских политика и пореске транспарентности, а посебно до остваривања права лица која су због непријављивања најчешће остајала ускраћена за основна радна права, прије свега право на пензију, које се остварује уплатом доприноса за пензијско и инвалидско осигурање.

Разлози за доношење овог закона садржани су и у потреби да се усклади пореска политика са реалним могућностима предузетника, уз очување њихове конкурентности и одрживости.

Важећим законским рјешењем предвиђено је да од 1. јануара 2026. године основица доприноса за лица која обављају предузетничку дјелатност износи најмање 80% просјечне бруто плате у Републици за претходну годину. У пракси је утврђено да би повећање основице на овај ниво имало значајан финансијски терет за велики број предузетника, посебно малих и микро субјеката, што би негативно утицало на њихову одрживост, ликвидност и способност редовног измиривања пореских обавеза.

Ради очувања повољног пословног амбијента, спречавања гашења предузетника, те подстицања samozapošljavanja и развоја предузетништва, предлаже се измјена закона којом се од 1. јануара 2026. године задржава постојеће правило да минимална основица доприноса за предузетнике износи намање 70% просјечне бруто плате у Републици за претходну годину.

Овим рјешењем обезбјеђује се баланс између фискалне одрживости и реалних могућности предузетника, уз наставак подстицајног третмана ове категорије обвезника.

V РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА ПО ХИТНОМ ПОСТУПКУ

Чланом 213. Пословника Народне скупштине Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 66/20) дата је могућност, изузетно, за доношење закона по хитном поступку у случају када се законом уређују питања и односи настали услед околности које нису могле да се предвиде, а недоношење закона би могло проузроковати штетне посљедице по живот и здравље људи, безбједност Републике и рад органа и организација, те ако је то у општем интересу.

Овај закон предлажен је у оквиру пакета закона којима се обезбјеђује правни основ за посебан правни и порески третман лица ангажованих на сезонским и пословима привременог карактера, чије ступање на снагу је предложено од 1. јануара 2026. године.

Плаћање доприноса и остваривање права из обавезног осигурања (права на пензију), спречавање и сузбијање сиве економије и неформалног запошљавања представљају један од водећих изазова са којима се суочавају све земље региона, нарочито када су у питању нерегистроване активности што су разлози због којих је овај закон неопходно донијети у што краћем року, а то подразумијева његово доношење по хитном поступку.

VI ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПРЕДЛОЖЕНИХ РЈЕШЕЊА

Чланом 1. додаје се нова одредба којом се дефинишу лица која се радно ангажују на сезонским и другим пословима привременог карактера.

Чланом 2. за лица која обављају предузетничку дјелатност снижава се најнижа основица доприноса од 1. јануара 2026. године, са сада прописаних 80% на 70% просјечне бруто плате у Републици за претходну годину. Наиме, важећим законским рјешењем за лица која обављају предузетничку дјелатност предвиђено је повећање основице доприноса од 1. јануара 2026. године, са 70% на најмање 80% просјечне бруто плате у Републици за претходну годину. Предложеним рјешењем неће доћи до повећања, а биће обезбијеђен баланс између фискалне одрживости и реалних могућности предузетника, уз наставак подстицајног третмана ове категорије обвезника.

Чланом 3. додаје се нова одредба којом се дефинише плаћање доприноса за пензијско и инвалидско осигурање у износу од 16 КМ по сваком дану ангажмана на сезонским и другим пословима привременог карактера.

Чланом 4. регулише се обавеза плаћања доприноса за ПИО до 20. у мјесецу за претходни мјесец.

Члан 5. садржи завршну одредбу о ступању на снагу овог закона и предвиђено је да закон ступа на снагу 1. јануара 2026. године.

VII РАЗЛОГ ЗА РАНИЈЕ СТУПАЊЕ НА СНАГУ ЗАКОНА

Чланом 109. Устава Републике Српске прописано је да закони и други општи акти ступају на снагу најраније осмог дана од дана објављивања, а да могу ступити на снагу раније у нарочито оправданим околностима.

Разлози пријевременог ступања на снагу налазе се у чињеници да се ради о пореском закону који је везан за фискалну годину која одговара суштински календарској години.

VIII ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА И ЕКОНОМСКА ОПРАВДАНOST ДОНОШЕЊА ЗАКОНА

Најзначајнији ефекат предложеног Закона очекује се због задржавања основице доприноса за носиоце самосталне дјелатности на износу од 70% просјечне бруто плате у Републици из претходне године. Наиме, важећим Законом је прописано да основица за 2025. годину износи 70%, док од јануара 2026. године и надаље износи 80%. Предложеном измјеном основица остаје на нивоу 2025. године.

Смањење основице за доприносе код предузетника у 2026. години (са 80% на 70% просјечне бруто плате) довешће до губитка прихода у укупном износу од приближно 19,3 милиона КМ, од чега губитак Буџета Републике Српске износи 11,5 милиона КМ и односи се на приходе по основу доприноса за ПИО, а губитак осталих фондова социјалног осигурања износи 7,8 милиона КМ.

ПРИЛОГ

ЗАКОН О ДОПРИНОСИМА

(Текст предложене измјене и допуна уграђених у основни текст Закона)

Члан 6.

Обвезник доприноса за пензијско и инвалидско осигурање је физичко лице – резидент Републике:

- 1) које обавља послове преко омладинске задруге до навршених 26 година живота, односно без обзира на године живота ако није на редовном школовању,
- 2) које је добровољни осигураник у складу са прописима којима се уређује пензијско и инвалидско осигурање,
- 3) које остварује приход од ауторских права, права сродних ауторском праву и права индустријске својине,
- 4) које на основу уговора о дјелу, односно другог сличног уговора остварује накнаду,
- 5) које остварује накнаду по основу уговора о допунском раду у складу за законом којим се уређује рад и радни односи,
- 6) које је незапослено, а признато му је право на пензијско и инвалидско осигурање у складу са прописима којима се уређује запошљавање и осигурање за случај незапослености,
- 7) које остварује доходак од предузетничке дјелатности или самосталног занимања, а корисник је права на пензију,
- 8) које остварује доходак од предузетничке дјелатности или самосталног занимања као допунског занимања,
- 9) које је радно ангажовано на сезонским и другим пословима привременог карактера.**

Члан 11.

Основица доприноса:

- 1) за лица која обављају предузетничку дјелатност износи најмање 70% просјечне бруто плате у Републици за претходну годину, а према посљедњем податку Републичког завода за статистику, објављеном у „Службеном гласнику Републике Српске“,**
- 2) за лица која обављају самостално занимање основица доприноса је најмање у висини просјечне бруто плате у Републици за претходну годину, а према посљедњем податку Републичког завода за статистику, објављеном у „Службеном гласнику Републике Српске“,
- 3) за лица која су обвезници доприноса из члана 5. тачка 5) и члана 6. т. 7) и 8) овог закона основица доприноса износи 30% од просјечне бруто плате у Републици за претходну годину, а према посљедњем податку Републичког завода за статистику, објављеном у „Службеном гласнику Републике Српске“.

Члан 16в.

Доприноси за лица из члана 6. тачка 9) овог закона плаћају се у износу од 16 КМ за сваки дан радног ангажовања у складу са одредбама закона којима се уређује радно ангажовање на сезонским и другим пословима привременог карактера.

Члан 24.

(1) Обавеза плаћања доприноса на основицу из члана 10. став 1. и члана 16. став 1., чл. 16а. и 16б. овог закона настаје приликом сваке исплате прихода (примања) који представља основ за плаћање доприноса.

(2) У случају да није извршена исплата прихода (примања) који представља основ за плаћање доприноса, обавеза плаћања доприноса на основицу из члана 10. став 1. и члана 16. став 1. и члана 16а. овог закона настаје два мјесеца од истека мјесеца за који се доприноси пријављују.

(3) Доприноси се у смислу става 1. овог члана плаћају по одбитку од основице.

(4) Обавеза плаћања доприноса на основицу из чл. 11, 12, 13, 14. и 15. и члана 16. став 2. овог закона настаје 20. у мјесецу за претходни мјесец.

(5) Обавеза плаћања доприноса из члана 16в. овог закона врши се најкасније до 20. у мјесецу за претходни мјесец.